

HONDEN

Het kan je als jager behoorlijk bezig houden: je wilt een jachthond aanschaffen, maar welke hond moet het worden? Vaak baseren mensen hun keuze op een ras dat ze kennen ('Wij hadden vroeger thuis altijd Duitse draadharen'), of vallen in eerste instantie vooral op het uiterlijk ('Ik wil een gele labrador'). Een jachthond is minstens 12 jaar jouw kameraad. Kies je de hond die bij je jacht en bij jou past, dan kies je goed. Maar hoe doe je dat? Een reeks van twee artikelen helpt je bij het maken van de juiste keuze.

TEKST JUDITH HABETS

'Een jachthond kun je beschouwen als een verzekering voor de jager,' zegt Albert de Boer, oud-medewerker van de Jagersvereniging en onder andere belast met de jachthonden-discipline. 'Jij oefent genoeg zodat je goed blijft schieten, maar dan nog kan het gebeuren dat er iets mis gaat en een dier ziek wordt geschoten. Je hond zorgt ervoor dat jouw fout zo snel mogelijk goed gemaakt wordt.'

TALENTEN

Jachthonden zijn er vooral om te werken. Elk ras heeft zijn eigen specifieke kenmerken en mogelijkheden die genetisch zijn geprogrammeerd door gericht daarop te fokken. 'Zorg ervoor dat je die aangeboren talenten kunt benutten, anders doe je de hond tekort', zegt De Boer. Het gaat er daarnaast niet alleen om of je werk hebt voor de hond, maar ook of het temperament en karakter van het dier goed bij je passen.

BASISVRAGEN

Hieronder vind je de belangrijkste vragen die je jezelf moet stellen voordat je tot aanschaf van een jachthond over gaat. Wees eerlijk in het beantwoorden van de vragen! Alleen zo krijg je een goed overzicht van je wensen en wat in jouw situatie het beste is.

HOE KIES IK DE JACHTHOND DIE
HET BESTE BIJ MIJ PAST? (1)

DE BASIS- VRAGEN

FOTO MARGRIET KERSBERGEN

FOTO ANDREW BALCOMBE

FOTO MARGRIET KERSBERGEN

Foto links: Oudere kinderen, vanaf een jaar of 12, kunnen helpen door de opvoeding van de hond deels over te nemen

Foto rechts: Een apporteespecialist als een labrador is na één jaar meestal klaar voor de jacht, een staande hond (foto rechterpagina) opleiden duurt langer

HOE IS JOUW GEZINSSAMENSTELLING?

Jachthonden hebben dagelijkse omgang nodig met 'hun' mensen om stabiel te functioneren. Een hond die goed in zijn vel zit, maakt dus deel uit van je gezin. Wat vindt je partner daarvan? 'Als je partner bang is voor honden of het dier alleen ziet als een verharende lastpost, begin er dan niet aan. Het is net als met verliefdheid, in het begin vindt je partner het nog leuk, maar de nieuwigheid gaat er een keer vanaf. Je kunt er voor kiezen om dan maar geen hond te nemen, je kunt ook een voorjager in de arm te nemen', adviseert De Boer. Er zijn veel goede voorjagers die graag hun hond in de praktijk laten werken. Zoek ze op via de door de Jagersvereniging erkende trainingsgroepen in jouw regio. De Boer heeft nog een tip: 'Je kunt ook een hond lenen van een bevriende jager, er zijn genoeg jagers die het fijn vinden dat hun hond extra aan het werk kan.'

KINDEREN

Heb je kinderen? Zo ja, hoe oud zijn ze? 'Kleine kinderen en een jonge jachthond is geen goede combinatie', weet De Boer. 'Kinderen zijn niet consequent genoeg, simpelweg omdat ze het stellen van grenzen nog moeten leren. De hond wordt dan nooit zo goed opgevoed als je gehoopt had. En als ze erg jong zijn kost het tijd om ze te leren respectvol om te gaan met de hond.' Oudere kinderen, vanaf een jaar of 12, kunnen wel helpen door de opvoeding van de hond deels over te nemen. 'Belangrijk is dat je weet welk gevoel de kinderen hebben bij honden. Sommige kinderen weten intuïtief hoe ze met honden om moeten gaan.'

HUISVESTING

Dan je huisvesting: hoeveel plaats heb je in huis voor je hond, en zijn er voldoende mogelijkheden in de buurt waar je met je hond kunt wandelen en trainen? Jachthonden hebben veel beweging nodig. Realiseer je dat vooral de grotere jachthondenrassen energieke honden zijn die veel moeten lopen. Voor alle rassen geldt dat de hond tekort komt als hij alleen drie keer per dag een blokje om mag. Alleen een hond die fysiek en mentaal genoeg te doen heeft, is binnenshuis rustig.

Hoe meer tijd en energie je in je hond stopt in het eerste jaar, hoe meer profijt je er later van hebt

KARAKTER

'Houd ook rekening met je eigen karakter. Ben je een timide type, neem dan geen overheersende reu. Heb je meer ervaring met honden én meer tijd, dan kun je best een wat steviger type hond nemen,' zegt De Boer. De fokker kan in het nest al zien wat het karakter is van zijn pups. Het karakter en het temperament hangt ook af van het ras. Sommige rassen staan als 'harder' bekend, dat wil zeggen dat ze druk en dwang kunnen incasseren en niet terugdeinzen voor ruige dekking. Van andere rassen wordt gezegd dat ze wat 'zachter' zijn, en wat sneller onder de indruk hiervan zijn.

*Zorg ervoor dat je de
aangeboren talenten kunt
benutten, anders doe je
de hond tekort*

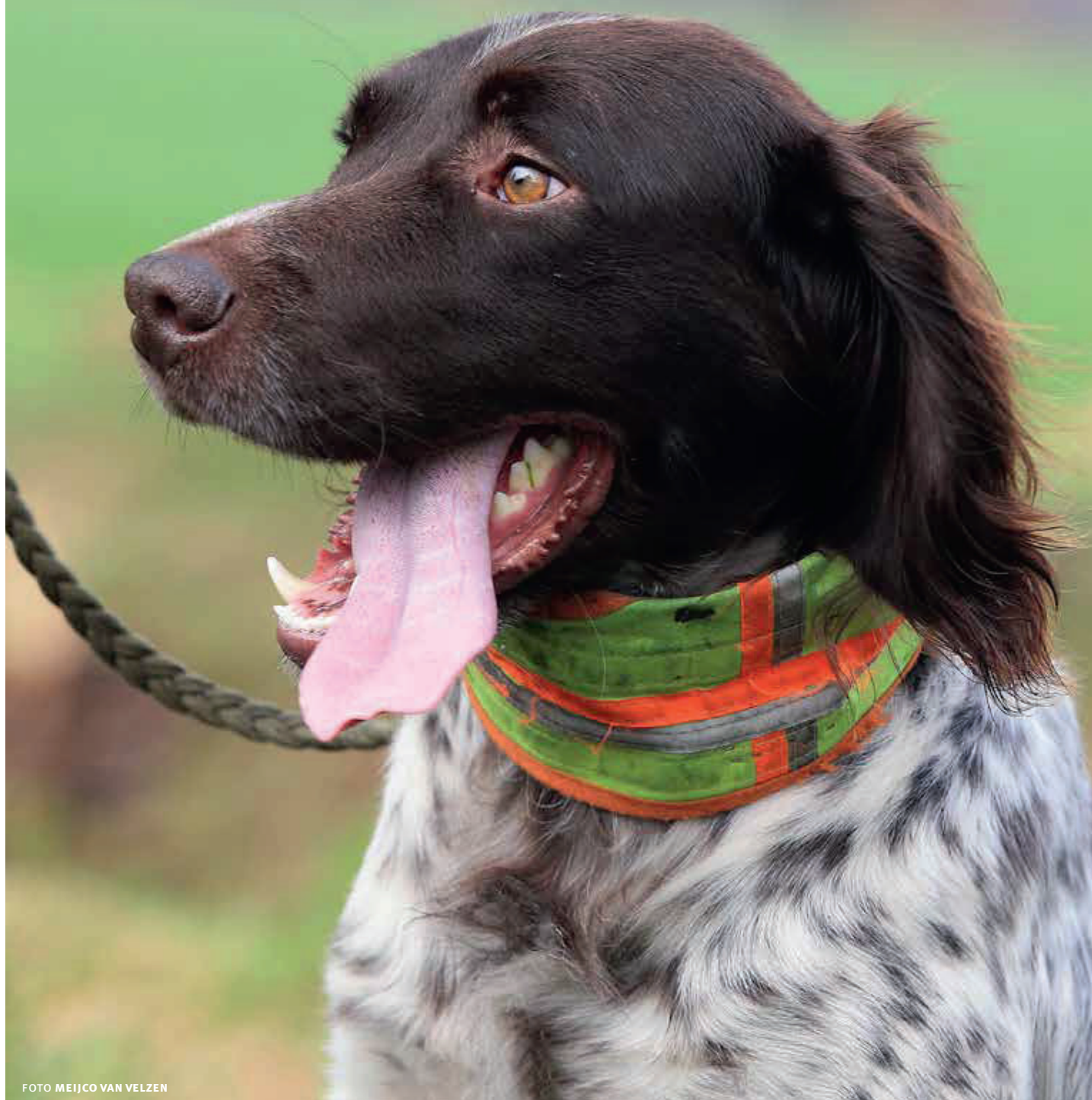

FOTO MEIJCO VAN VELZEN

HOEVEEL TIJD HEB JE VOOR DE HOND?

Het trainen van een veelzijdige hond die zelfstandig moet werken kost veel meer tijd dan het opvoeden van een hond die alleen een commando hoeft op te volgen. 'Een apporteer-specialist als een labrador is na één jaar meestal klaar voor de jacht, een staande hond opleiden duurt langer. Bedenk ook hoe hoog je de lat wil leggen: wil je een hond die je kunt dirigeren op afstand, of loop je die 150 meter zelf? In het algemeen geldt: hoe meer tijd en energie je in je hond stopt in het eerste jaar, hoe meer profijt je er later van hebt. Ga ervan uit dat je, ook daarna, elke dag een uur bezig bent met de hond. Soms train je tijdens de wandeling, soms thuis. En soms moet je ergens naartoe rijden waar je de hond los kunt laten lopen, dat kost ook tijd,' legt De Boer uit.

LEVENSFASEMANAGEMENT

Als je fulltime werkt, zal er iemand moeten zijn die de hond gezelschap houdt en uitlaat. Een jachthond kan niet een hele dag alleen blijven. Jan Peter Spierenburg, commissaris jachthonden in de provincie Utrecht: 'Denk ook aan de fase van je leven: als je studeert, werkt of kleine kinderen hebt dan ben je vaak druk bezet en heb je weinig tijd over. Ben je met pensioen, zijn de kinderen de deur uit of werk je minder, dan heb je meer tijd over. Ik noem dat levensfasemanagement.' Spierenburg heeft nog een advies speciaal voor jongjagers: 'Als je nieuw bent in de jagerswereld moet je je nog veel eigen maken: de geschreven en ongeschreven regels, goed leren schieten, het kost tijd om je in te werken. Het is daarom geen goed idee om als beginnend jager meteen een jachthond te nemen. Je loopt dan in het veld met een hond die nog niet weet wat van hem verwacht wordt, en zelf moet je ook nog veel leren. Een ongehoorzame hond kan je jacht, en die van anderen, goed verpesten. Neem je hond dus pas mee op jacht als hij goed in de hand is. Leer eerst goed jagen, en neem desnoods iemand mee die met jouw of zijn of haar eigen hond mee gaat.'

SOORT JACHT

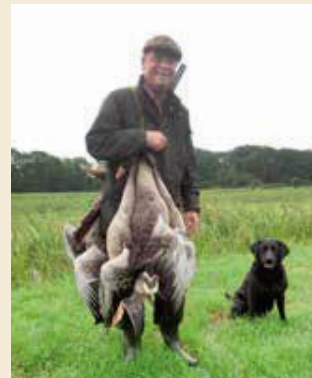
Welke soort jacht heb je? Je jachtmogelijkheden geven een goede indicatie voor welke hond je nodig hebt. 'Heb je een bosjacht met veel dicht struikgewas, dan heb je niet zoveel aan een staande hond. Die is gemaakt voor velden waar je hem kunt zien voorstaan, waarna hij mag opstoten en jij kunt schieten,' legt De Boer uit. 'Jaag je voornamelijk in de polder dan is een spaniël niet de eerste keus, die is geschikt om wild op te stoten uit ruigten. Sta je tijdens de jacht veel op post of ben je gastjager en gaat het vooral om het binnen brengen van wild na het schot, dan is een retriever de meest logische keuze. Dat geldt ook voor waterwildjacht. Heb je alleen maar een grofwildjacht, neem dan een zweethond, waarbij een teckel dan weer een goede keuze is als je klein behuisd bent.' Bijna alle jachthonden zijn overigens op te leiden voor een korte nazoek. 'Een ree dat afspringt op een graanakker van 40 hectare vind ik nooit meer, maar de meeste honden wel.'

VACHT

De vacht van de hond speelt ook een rol bij de keuze, en dat heeft niet alleen te maken met je persoonlijke voorkeur. De beharing van jachthonden is afgestemd op de aard van hun werk. 'Jaag je vooral in de ruigte dan is een hond met een stevige vacht een goede keuze. Een spaniël is minder geschikt voor alleen maar waterjacht, dat zijn drijvers die willen rennen door dichte dekking. Een korthaar als je vooral op eenden jaagt is ook niet logisch', zegt De Boer. Mag je je persoonlijke smaak dan nog wel meenemen in je keuze voor een hond? 'Zeker, maar realiseer je wel dat je dan een compromis sluit op een ander vlak.' •

VOLGENDE ARTIKEL

In het tweede en laatste artikel in De Jager 2/2020 gaan we dieper in op de keuze voor een bepaald type jachthond. Ook komt kort aan de orde waar je je hond aanschaft, want ook dat bepaalt in belangrijke mate hoeveel plezier je van het dier zal hebben.

JAN PETER SPIERENBURG

Jan Peter Spierenburg voert als zelfstandig ondernemer opdrachten uit bij provincies, gemeenten en bedrijven. Daarnaast is hij commissaris jachthonden in de provincie Utrecht. Hij geeft trainingen, organiseert proeven en is als keurmeester van jachthondenproeven actief.

ALBERT DE BOER

Albert de Boer hield zich tot zijn pensionering vorig jaar onder andere bezig met de jachthondendiscipline bij de Jagersvereniging.